

MESTNA OBČINA PTUJ

STRATEGIJA ZA MLADE V MESTNI OBČINI PTUJ 2021–2025

Pripravljaivec

Mestna občina Ptuj
Mestni trg 1
2250 Ptuj
tel.: (02) 748 29 99
fax: (02) 748 29 98
e-pošta: obcina.ptuj@ptuj.si

Predmet

**STRATEGIJA ZA MLADE V MESTNI OBČINI
PTUJ 2021–2025**

Odgovorna oseba

Nuška Gajšek, županja Mestne občine Ptuj

Koordinator priprave

Aleksander Kraner, CID Ptuj

Pripravljavci

Aleksander Kraner, CID Ptuj
Mateja Lapuh, CID Ptuj
Jurij Šarman, CID Ptuj

KAZALO

1 UVOD IN KRATKA ANALIZA STANJA	5
1.1 NAMEN STRATEGIJE	5
1.2 METODOLOGIJA PRIPRAVE.....	6
1.3 KRATKA STATISTIČNA ANALIZA STANJA	7
1.4 ZAKONODAJNA UREDITEV.....	7
2 CILJI IN UKREPI PO POSAMEZNIH PODROČJIH	8
2.1 IZOBRAŽEVANJE.....	8
STANJE	8
CILJI.....	9
UKREPI	9
KAZALNIKI.....	10
3.2 ZAPOSLOVANJE IN PODJETNIŠTVO.....	11
STANJE	11
CILJI.....	13
UKREPI	13
KAZALNIKI.....	14
3.3 BIVANJSKE RAZMERE MLADIH.....	15
STANJE	15
CILJI.....	15
UKREPI	16
KAZALNIKI.....	16
3.4 ZDRAVJE MLADIH	17
3.4.1 ŠPORT IN REKREACIJA MLADIH	17
STANJE	17
CILJI.....	18
UKREPI	18
KAZALNIKI.....	18
3.4.2 MLADI IN ZDRAV NAČIN ŽIVLJENJA.....	18
STANJE	18
CILJI.....	20
UKREPI	20
KAZALNIKI.....	21
3.4.3 MLADI IN VARNOST	21
STANJE	21
CILJI.....	22
UKREPI	22
KAZALNIKI.....	22
3.5 MLADI IN DRUŽBA	23
STANJE	23
CILJI.....	24
UKREPI	25
KAZALNIKI.....	25
3.6 KULTURA, USTVARJALNOST, DEDIŠČINA IN MEDIJI	26
STANJE	26

CILJI.....	27
UKREPI	28
KAZALNIKI	28
4 URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE URESNIČEVANJA	
STRATEGIJE.....	29
5 ZAKLJUČEK	30
6 VIRI IN LITERATURA	31
7 PRILOGE.....	32
SLOVARČEK.....	32
SEZNAM ORGANIZACIJ, KI SO BILE POZVANE K SOOBLIKOVANJU OSNUTKA STRATEGIJE (poziv poslan 19. 8. 2020)	34
SEZNAM ORGANIZACIJ, KI SO SE ODZVALE NA ODPRTO POVABILO (oktober 2020).....	35

1 UVOD IN KRATKA ANALIZA STANJA

1.1 NAMEN STRATEGIJE

Mestna občina Ptuj je za obdobje 2021–2025 pripravila strateški razvojni dokument **Strategija za mlade v Mestni občini Ptuj**, katerega namen je vzpostaviti dolgoročno podporno okolje za razvoj mladinske politike in mladinske dejavnosti v mestu. Potreba po celoviti in aktivnejši mladinski politiki na področju mladih se je izkazala že pri pripravi **Vizije in strategije Mestne občine Ptuj 2015–2025**. Takrat smo poudarili, da so mladinske javne politike izrazito horizontalne in praktično zadevajo vsa področja življenja v lokalni skupnosti. S strategijo želi Mestna občina Ptuj (vnaprej MO Ptuj) vzpostaviti celovito naravnano lokalno politiko v mladinskem sektorju, ki sega na vsa področja življenja in dela mladih. Strategija je nastajala v koordinaciji Centra interesnih dejavnosti Ptuj v sodelovanju z Mestno občino Ptuj, Kabinetom županje, in z lokalnimi organizacijami, ki delujejo v mestu na področju mladih. Strategija za mlade v MO Ptuj za obdobje 2021–2025 se smiselno navezuje na Strategijo za mlade v MO Ptuj za obdobje 2016–2020.

Tako Evropska komisija kot države Evropske unije mlade prepoznavajo kot eno najbolj ranljivih skupin v družbi, zato sprejemajo posamezne politike in strategije ter nacionalne pravne okvirje, skozi katere želijo izboljšati položaj mladih. Tako je Državni zbor Republike Slovenije leta 2013 sprejel **Resolucijo o nacionalnem programu za mladino 2013–2022**, ki je temeljni strateški akt na ravni države na področju razvoja mladinskega sektorja in je razdeljen na šest področij. Tem področjem je sledila tudi **Strategija za mlade v MO Ptuj 2016–2020** in jim sledimo še naprej v obdobju 2021–2025. Gre za naslednja področja:

1. izobraževanje,
2. zaposlovanje in podjetništvo,
3. bivanjske razmere mladih,
4. zdravje mladih,
5. mladi in družba ter
6. kultura, ustvarjalnost, dediščina in mediji.

Svet Evropske unije je 26. in 27. novembra 2018 sprejel **Resolucijo o strategiji Evropske unije za mlade 2019–2027**. V njej so opredeljena tudi osrednja področja mladinskega sektorja: angažiranje, povezovanje in opolnomočenje.

Na spletnem mestu nacionalne agencije Movit so zapisali: »Temeljni namen nove strategije je, da v največji možni meri izkoristi potencial evropske mladinske politike v dobrobit mladih, njeni ključni cilji pa so spodbujanje sodelovanja mladih v demokratičnem življenju, podpora družbeni in državljanski angažiranosti mladih ter prizadevanje, da imajo vsi mladi zagotovljene potrebne vire za sodelovanje v družbi.«

Poseben poudarek je namenjen 11 ciljem mladih, ki so umeščeni v Strategijo kot rezultat mladinskega dialoga EU. Evropski cilji mladih tako predstavljajo oprijemljiva priporočila mladih za Evropsko komisijo pri oblikovanju nove Evropske mladinske strategije, zbrana v enajstih tematskih sklopih: povezovanje EU z mladimi, enakost vseh spolov, vključujoča družba, informacije in konstruktivni dialog, mentalno

zdravje, podeželska mladina v ospredju, kakovostna zaposlitev za vse, kakovostno učenje, prostor in participacija za vse, trajnostna zelena Evropa ter mladinske organizacije in evropski programi.

1.2 METODOLOGIJA PRIPRAVE

Pripravo dokumenta je Mestna občina Ptuj zaupala Centru interesnih dejavnosti Ptuj v maju 2020. Na proces izvajanja metodologije je v veliki meri vplivala pandemija koronavirusne bolezni in posledične razmere v družbi.

Večina aktivnosti za pripravo dokumenta je zato potekala v spletnem okolju s pomočjo pozivov različnim ciljnim skupinam.

Pregled in analiza Strategije za mlade v MOP 2016–2020 je bila osnova za pripravo gradiva, ki je bilo poslano mladim, mladinskim organizacijam in organizacijam za mlade s pozivom k predlogom za strategijo za novo petletno obdobje.

Poziv je bil mladinskim organizacijam in organizacijam, ki na območju Mestne občine Ptuj delajo (tudi) z mladimi in za mlade, poslan po elektronski pošti. Seznam sodelujočih organizacij smo še dodatno razširili z organizacijami, ki niso sodelovale pri pripravi dokumenta Strategija za mlade v Mestni občini Ptuj za obdobje 2016–2020. Med drugim smo poziv naslovili tudi na dijaške sekcije v srednjih šolah v MO Ptuj.

Splošni poziv za pobude, ki naj bodo vključene v pričujoči dokument, smo mladim občanom in občankam Ptuja oktobra 2020 posredovali po družbenih omrežjih, tudi ob pomoči drugih mladinskih organizacij, ki delujejo v Mestni občini Ptuj.

Prispele odzive s strani ciljne skupine smo v skladu z realnimi možnostmi smiselno umestili v posamezna vsebinska področja strategije.

Žal se je izkazalo, da je bil odziv na poziv najslabši ravno pri ciljni skupini, mladih, ki jim je strategija namenjena.

1.3 KRATKA STATISTIČNA ANALIZA STANJA

Po podatkih **Statističnega urada RS** (vnaprej SURS) je v MO Ptuj v prvi polovici leta 2021 živelo skupaj 4714 mladih, to je tistih, ki jih skladno z Zakonom o javnem interesu v mladinskem sektorju uvrščamo v kategorijo mladostnikov in mladih odraslih oseb med 15. in 29. letom starosti, in populacije, stare med 30 in 34 let, kar predstavlja 19,97 % vseh prebivalcev MO Ptuj. Če primerjamo leti 2015 in 2020, ugotovimo, da danes živi na Ptuj 382 mladih manj. Vse bolj se soočamo z dejstvom, da je v populaciji vse manj mladih in delovno aktivnih ter čedalje več starejših in delovno neaktivnih.

Tabela 1: Mladi po spolu in po petletnih starostnih skupinah v MO Ptuj

	2015H2					2021H1				
	Starost SKUPAJ	15–19 let	20–24 let	25–29 let	30–34 let	Starost SKUPAJ	15–19 let	20–24 let	25–29 let	30–34 let
Spol SKUPAJ	23151	982	1066	1351	1664	23.611	959	1.011	1.295	1.449
Moški	11432	506	626	757	865	11.985	524	600	737	848
Ženske	11719	476	440	594	799	11.626	435	411	558	601

Vir: SI-Stat, podatki za občine 2015, 2021

1.4 ZAKONODAJNA UREDITEV

V slovenski zakonodaji področje mladinskega dela urejajo trije zakoni, Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju – ZJIMS (Uradni list RS, št. 42/10) s Pravilnikom o izvajanju ZJIMS (Uradni list RS, št. 47/11), Zakon o nevladnih organizacijah – ZNOrg (Uradni list RS, št. 21/18) in Zakon o mladinskih svetih – ZMS (Uradni list RS, št. 70/00 in 42/10). ZJIMS opredeljuje mladinski sektor in določa javni interes v mladinskem sektorju ter način uresničevanja javnega interesa v mladinskem sektorju. ZNOrg opredeljuje nevladno organizacijo, določa pogoje za podelitev statusa nevladne organizacije v javnem interesu, pravice in obveznosti teh nevladnih organizacij ter ureja evidenco organizacij s statusom nevladne organizacije v javnem interesu. ZMS ureja položaj, delovanje, dejavnost ter financiranje Mladinskega sveta Slovenije in mladinskih svetov lokalnih skupnosti. Pomembne podlage za izvajanje mladinske politike pa predstavljajo tudi drugi nacionalni in evropski dokumenti.

2 CILJI IN UKREPI PO POSAMEZNIH PODROČJIH

2.1 IZOBRAŽEVANJE

STANJE

Mladi se v formalno in neformalno izobraževanje vključujejo z namenom pridobivati znanja in sposobnosti. Za celovito izobraževanje je ključnega pomena povezovanje obeh stebrov izobraževanja, saj to zagotavlja uspešno osamosvajanje mladih, pospešuje njihov osebni in poklicni razvoj, pomaga pri uresničevanju njihovih ciljev in razvoju potenciala, kreativnosti, inovativnosti ter soustvarja višjo kakovost življenja. Lokalna skupnost mora stremeti k cilju, da zagotovi enakovreden dostop do kar najbolj kakovostne izobrazbe ne glede na socialni status, narodno pripadnost, veroizpoved ali telesno in duševno stanje posameznika. Poskrbeti mora tudi za tisti del populacije, ki je izpadel iz sistema izobraževanja ali usposabljanja.

V MO Ptuj deluje pet osnovnih šol: **OŠ Breg, OŠ Ljudski vrt s podružnico Grajena, OŠ Mladika, OŠ Olge Meglič in OŠ dr. Ljudevita Pivka s prilagojenim programom**. V šolskem letu 2020/21 je bilo v MO Ptuj 2.047 osnovnošolcev.

Srednješolske programe izvajata **Gimnazija Ptuj in Šolski center Ptuj (ŠC Ptuj)**, ki zajema **Šolo za ekonomijo, turizem in kmetijstvo, Elektro in računalniško ter Strojno šolo**. V šolskem letu 2020/21 se v srednjih šolah v MO Ptuj šola 1.773 dijakov, od tega 497 dijakov s stalnim prebivališčem v Mestni občini Ptuj. Skupno število dijakov, ki imajo stalno prebivališče v MO Ptuj, se je od leta 2010 zmanjšalo z 957 na 748 dijakov leta 2021.

V okviru ŠC Ptuj deluje **Višja strokovna šola ŠC Ptuj (VSŠ ŠC Ptuj)**, kjer izvajajo štiri višješolske programe, Bionika, Ekonomist, Mehatronika in Upravljanje podeželja in krajine. V študijskem letu 2020/21 je bilo na VSŠ na rednem študiju vpisanih 179 študentov, od tega je bilo prvič vpisanih 118 študentov, letnik je ponavljalo 61 študentov. Na izrednem študiju je bilo na vseh programih vpisanih 59 študentov. Skupaj z evidenčno vpisanimi študenti je študijske obveznosti opravljalo 287 študentov.

V letu 2011 je bil ustanovljen visokošolski zavod **Visoka šola na Ptuj**, ki izvaja dodiplomski visokošolski strokovni program Bionika v tehniki.

Po podatkih SURS se izredno zmanjšuje skupno število študentov terciarnega izobraževanja s stalnim prebivališčem v MO Ptuj. V študijskem letu 2009/10 je bilo v terciarno izobraževanje vključenih 1.310 študentov s stalnim prebivališčem na območju MO Ptuj, v študijskem letu 2020/21 pa le 817 študentov.

Iz podatkov je razvidno, da je bilo leta 2020 v MO Ptuj na 1.000 prebivalcev 6,69 diplomanta, kar je nekoliko manj od slovenskega povprečja (7,35 na 1.000 prebivalcev).

MO Ptuj vsako študijsko leto na podlagi Javnega razpisa za dodeljevanje štipendij in drugih oblik denarnih pomoči za izobraževanje podeli štipendijo predvidoma 30 študentom, s katerimi sklene pogodbo za dobo enega leta, in sofinancira diplomske, magistrske in doktorske naloge. Prav tako vsako

leto objavi razpis za najboljšega študenta 1. stopnje študija, najboljšega študenta 2. stopnje študija in najboljšega študenta 3. stopnje študija, na podlagi katerega strokovna komisija poda predlog za izbor najboljšega študenta 1., 2. in 3. stopnje, in jih tudi finančno nagradi.

Ljudska univerza Ptuj ponuja vrsto formalnih in neformalnih izobraževalnih programov. Njihovo poslanstvo je izobraževanje in svetovanje ter vseživljenjsko učenje. Pod okriljem Ljudske univerze Ptuj od leta 2017 deluje tudi Center za družine **Špajza modrosti**.

Mladinski center **CID Ptuj** deluje kot vodilna organizacija za mlade na področju neformalnega in priložnostnega učenja.

V **Dijaškem domu Ptuj** so nameščeni učenci, dijaki srednjih šol in študenti. V domu se izvajajo dodatni programi dnevnega bivanja in oskrbe učencev, dijakov in študentov (pomoč pri učenju, inštrukcije, hrana, varstvo, kakovostno preživljanje prostega časa, sobe za študij ...). V primeru, da dijak prekine šolanje, lahko ponudijo pomoč staršem, srednjim šolam. V sodelovanju s Centrom za socialno delo Spodnje Podravje, Enota Ptuj, omogočajo začasno nameščanje ljudi v stiski, ki nimajo lastnega bivalnega prostora.

Podatki Eurostatove ocene za leto 2019 kažejo, da je v Sloveniji 9,0 % mladih (15–34 let), natančneje 6,8 % moških in 13,9 % žensk, ki nimajo zaposlitve oziroma niso vključeni v izobraževanje ali usposabljanje, kar nas uvršča pod evropsko povprečje (16,4 %).

CILJI

- Izboljšati kompetenčno opremljenost mladih in razvijati spretnosti za družbo znanja.
- Z izobraževanjem in usposabljanjem, tako formalnim kot neformalnim, zagotoviti mladim boljše možnosti.
- Zmanjševati zgodnje opuščanje izobraževanja.
- Zagotavljati pogoje za učenje in priložnosti za pridobivanje izkušenj z namenom omogočiti razvoj znanj, spretnosti in kompetenc, ki jih mladi potrebujejo za polno vključevanje na trg dela ter v civilno družbo in ki povečujejo njihovo odpornost na možna družbena, gospodarska, okoljska in druga tveganja v prihodnosti.
- Krepiti vezi med šolskim okoljem in širšo družbo ter povezovati šolsko okolje z razvojnimi priložnostmi Ptuja (kultura, zgodovina ...).
- Izboljšati kompetence mladih na področju črpanja sredstev na nacionalnih in mednarodnih razpisih.
- Povečati število različnih oblik učnih mobilnosti mladih.

UKREPI

- Sofinanciranje formalnih in neformalnih usposabljanj za mlade.

- Usposobiti mlade za črpanje sredstev za projekte in programe na nacionalnih in tujih razpisih (organizacija delavnic).
- Štipendiranje mladih, mladih s slabšim socialnim položajem in nadarjenih mladih.
- Usklajevanje pravilnika o štipendijah MO Ptuj z dejanskimi potrebami v lokalni skupnosti ob sodelovanju predstavnikov šolstva in mladinskega sektorja.
- Vzpostavitev programa za delo z mladimi, ki so opustili izobraževanje in usposabljanja.
- Izboljšanje infrastrukture za izvajanje izobraževalnih programov in projektov.
- Možnost opravljanja študijske prakse v službah občinske uprave in v drugih javnih institucijah, ki so v občinskem upravljanju.
- Nuditi podporo izvajalcem programov in aktivnosti za mlade pri vključevanju neorganizirane mladine in posebni projekti za vključevanje neorganizirane mladine.
- Ohraniti dostopnost in možnost brezplačnega najema šolske in druge občinske infrastrukture za izvajanje projektov in programov mladinskih organizacij in organizacij za mlade, ki imajo neprofitni značaj.

KAZALNIKI

- Število dijakov in študentov, vpisanih v srednje- in visokošolske programe v MO Ptuj.
- Število študentov terciarnega izobraževanja s stalnim prebivališčem v MO Ptuj.
- Število mladih, vključenih v projekte in programe neformalnega in priložnostnega učenja.
- Število mladih, ki nimajo zaposlitve in niso vključeni v izobraževanje ali usposabljanje.
- Število mladih, ki so prejeli občinsko štipendijo.
- Število mladih, ki so opravljali študijsko prakso v MO Ptuj.

3.2 ZAPOSLOVANJE IN PODJETNIŠTVO

STANJE

Mladi v obdobje odraslosti vstopajo s pridobivanjem kompetenc in razvijanjem osebnostnih lastnosti, ki jim omogočajo samostojno življenje in delovanje. Prvi korak na tej poti je zaključek šolanja v okviru formalnega izobraževalnega sistema, že drugi korak pa je socialno in ekonomsko osamosvajanje, ki ju prinaša zaposlitev. Dostop do zaposlitve je zato eden glavnih pogojev za ustrezen prehod posameznika iz obdobja mladosti v obdobje odraslosti, saj omogoča osebno dostojanstvo, polno avtonomijo in uresničevanje življenjskih ciljev.

Tabela 2: Brezposelnost pri mladih v starosti od 15 do 29 let v MO Ptuj

REGISTRIRANI BREZPOSELNI	XII 2017	XII 2018	XII 2019	XII 2020
mladi	245	212	212	283
SPOL				
ženske	117	103	101	148
moški	128	109	111	135
IZOBRAZBA				
osnovnošolska ali nižja	52	53	49	65
nižja in srednja poklicna	33	24	21	41
sred. strokovna, srednja splošna	101	89	93	120
visokošolska 1. stopnje ipd.	38	26	35	43
visokošolska 2. ali 3. stopnje ipd.	21	20	14	14
TRAJANJE REG. BREZPOSELNOSTI				
0–2 meseca	107	74	77	105
3–5 mesecev	37	56	45	44
6–11 mesecev	42	19	29	50
12–23 mesecev	38	40	35	53
24–35 mesecev	7	13	19	19
3 leta ali več	14	10	7	12

Vir: ZRSZ, OS Ptuj, september 2021

Tabela 3: Brezposelnost pri mladih v starosti od 30 do 34 let v MO Ptuj

REGISTRIRANI BREZPOSELNI	XII 2017	XII 2018	XII 2019	XII 2020
mladi (do 30 do 35 let)	110	117	111	128
SPOL				
ženske	75	73	63	77
moški	35	44	48	51
IZOBRAZBA				
osnovnošolska ali nižja	19	24	20	28
nižja in srednja poklicna	18	20	16	18
sred. strokovna, srednja splošna	41	42	36	45
visokošolska 1. stopnje ipd.	14	17	19	26
visokošolska 2. ali 3. stopnje ipd.	18	14	20	11
TRAJANJE REG. BREZPOSELNOSTI				
0–2 meseca	27	19	21	30
3–5 mesecev	21	33	20	15
6–11 mesecev	29	24	22	24
12–23 mesecev	18	22	24	28
24–35 mesecev	5	10	13	12
3 leta ali več	10	9	11	19

Vir: ZRSZ, OS Ptuj, september 2021

Po podatkih **Zavoda Republike Slovenije za zaposlovanje (ZRSZ)** je bilo v MO Ptuj decembra 2018 registriranih brezposelnih oseb v starosti od 15 do 34 let 329, kar je predstavljalo 37,4 % vseh registriranih brezposelnih oseb, v decembru 2019 pa 323, kar je predstavljalo 37,6 % vseh registriranih brezposelnih oseb. Decembra 2020 je bilo registriranih 411 brezposelnih oseb v starosti od 15 do 34 let, kar je predstavljalo 37,6 % vseh registriranih brezposelnih oseb. Delež mladih med brezposelnimi osebami torej ostaja bolj ali manj nespremenjen.

V letu 2019 je ZRSZ, Območna služba Ptuj, spodbujala zaposlovanje mladih s programi Trajno zaposlovanje mladih, Zaposli me, Vračilo prispevkov delodajalca za prvo zaposlitev, Davčne olajšave za zaposlovanje ter Javna dela.

Na ZRSZ, Območna služba Ptuj, je bilo avgusta 2021 skupno število prijavljenih brezposelnih v starosti od 15. do dopolnjenega 34. leta 821 (MO Ptuj 281).

V MO Ptuj je leta 2019 delovalo 2.186 mikro, 134 majhnih, 46 srednje velikih in 4 velika podjetja.

Za spodbujanje podjetništva MO Ptuj vsako leto objavi Javni razpis za dodeljevanje pomoči za razvoj podjetništva. Namen razpisa je povečati možnosti za ustanavljanje novih podjetij in s tem posledično ustvarjanje novih delovnih mest, pospeševati izkoriščanje podjetniških in inovacijskih potencialov in vzpostavljati ugodno okolje za razvoj podjetništva in inovativnosti v občini. Prav zato je bilo v razpisu predvideno sofinanciranje samozaposlovanja in odpiranja novih delovnih mest, sofinanciranje zagona podjetij v inkubatorjih in parkih ter sofinanciranje zaposlovanja mladih.

Znanstvenoraziskovalno središče Bistra Ptuj izvaja vrsto aktivnosti in projektov z namenom spodbujanja in podpore podjetništva, prav tako izvaja aktivnosti na področju celovite podpore pri prijavi, vodenju in izvajanju projektov za zunanje naročnike.

V zadnjih trinajstih letih deluje na ZRS Bistra Ptuj **točka SPOT** (prej VEM), kjer lahko bodoči podjetniki ustanovijo s. p. ali enostavni d. o. o. ter opravijo še nekaj administrativnih postopkov ob registraciji.

Na Ptujju deluje tudi program **Start:up Ptuj** – podjetniški inkubator, ki ponuja inovativnim posameznikom programe za pomoč pri iskanju, presoji in razvoju podjetniških idej do ustanovitve podjetja. Podjetnikom svetujejo pri oblikovanju poslovnih idej, poslovnih modelov ter pri postopkih, potrebnih za zagon podjetja. S svojimi aktivnostmi popularizirajo podjetništvo med mladimi (osnovnošolci, dijaki in študenti), pomagajo mladim podjetnikom na začetku poslovne poti in jih na poslovnih dogodkih povezujejo med seboj ter z mentorji. Podjetniškim ekipam, ki zaganjajo start-up podjetje, podjetniški inkubator ponuja podjetniške programe, mentorstvo, udeležbo na podpornih dogodkih in medijsko prepoznavnost.

Vsako leto ZRS Bistra s partnerji organizira Podjetniški izziv za mlade, na katerem izbirajo najboljše poslovne ideje dijakov in študentov.

V okviru vsakoletnega Regijskega srečanja mladih raziskovalcev Spodnjega Podravja in Prlekije želijo povečati zanimanje mladih iz lokalnega okolja za raziskovalno delo, ki velikokrat vključuje tudi dobre podjetniške ideje.

Kot razvojna organizacija se ZRS Bistra s partnerji iz cele Evrope povezuje v evropskih projektih, katerih namen je izmenjava znanj in izkušenj ter vpeljava najboljših praks v naše okolje. Preučujejo tudi alternativne oblike gospodarske dejavnosti in sodelujejo v podpori socialnim podjetjem in zadrugam.

Leta 2016 je v MO Ptuj zaživel coworking prostor in podjetniški inkubator **Kreativnica**. Ustanovili sta ga ptujski podjetji Databox in Intera. Poleg delovnih prostorov in pisarniške opreme zagotavlja tudi pomoč strokovnjakov z različnih področij podjetništva. Za start-upe, ki še ne ustvarjajo prihodkov, je uporaba Kreativnice brezplačna.

Po oceni ustanoviteljev je Kreativnico doslej koristilo okoli 70 mladih oz. 24 različnih skupin, podjetij, društev oziroma start-upov.

Od leta 2013 podjetništvo med mladimi spodbuja tudi **Manager klub Ptuj**. Dijake in študente vabi v izbor Najpodjetniške ideje na ptujskem območju. Z razpisom za Najpodjetniško idejo skušajo pomagati vzpostavljati pogoje za hitrejši gospodarski in družbeni razvoj ter podpreti ideje, ki bodo v prihodnosti prinesle nove zaposlitve, podjetniško razmišljanje in dolgoročen uspeh.

CILJI

- Dvig zaposljivosti in zaposlenosti mladih – olajšanje vstopa na trg dela iskalcem prve zaposlitve.
- Postopno znižanje števila brezposelnih mladih pod 150 in delež brezposelnih mladih v strukturi vseh brezposelnih pod 20 % (do konca leta 2025).
- Postopno znižanje števila dolgotrajno brezposelnih med mladimi pod 50 oz. v strukturi manj kot 5 % med vsemi brezposelnimi (do konca leta 2025).
- Dvig kompetenc mladih s poudarkom na podjetnosti in inovativnosti.
- Razvoj učinkovitega podpornega okolja za različne oblike aktivacije, vključno s podjetništvom.
- Spodbujanje ustvarjalnosti, vizij in podjetnosti (posledično pa tudi podjetništva) med mladimi – krepitev nevladnega sektorja, povečevanje možnosti za neformalna druženja in pobude, iz katerih se lahko razvijejo delovna mesta.
- Socialna vključenost mladih brezposelnih – dodatna posebna skrb za ranljivejše skupine mladih, ki jim preči socialna izključenost.
- Zagotoviti ugodne pogoje, ki bodo preprečevali odliv visoko izobraženega mladega kadra iz lokalnega okolja.
- Povezovanje izobraževalnega sistema s potrebami lokalnega trga dela.

UKREPI

- Izvajati aktivnosti vključevanja mladih v delovne procese z namenom pridobivanja socialnih in delovnih kompetenc (možnost opravljanja pripravništva v službah občinske uprave in v javnih institucijah, koriščenje programa javnih del), zagotoviti sredstva za pripravništva.
- Zagotavljati nepovratna sredstva za dejavnosti socialnega podjetništva mladih, ki so v skladu z javnim interesom lokalne skupnosti.

- Vzpostaviti coworking pisarne.
- Vzpostaviti sodelovanje med uspešnimi podjetniki v lokalni skupnosti in mladimi (mentorski programi).
- Promovirati podporo na razpisu za pomoč podjetništvu, s poudarkom na zaposlovanju mladih.
- Spodbujati zaposlovanje mladih znotraj panog, ki pomenijo razvojno priložnost mesta Ptuj.
- Izvajati programe aktivne politike zaposlovanja in aktivacije mladih z manj priložnostmi.
- Organizacija dogodkov za vzpostavljanje osebnih povezav med mladimi iskalci zaposlitve in potencialnimi delodajalci.
- Sodelovanje izobraževalnih institucij s podjetji ter povezovanje izobraževanja z delom v praksi – pri delodajalcih, ki zagotovijo ustrezno strokovno mentorstvo in podporo.

KAZALNIKI

- Število in delež brezposelnih mladih v strukturi vseh brezposelnih.
- Število in delež dolgotrajno brezposelnih mladih v strukturi vseh brezposelnih.
- Število mladih brezposelnih, ki s spodbudami MO Ptuj dobijo priložnost za vsaj začasno zaposlitev.
- Število razpisov za mlade v MO Ptuj na področju zaposlovanja in podjetništva.
- Višina sredstev MO Ptuj za spodbujanje mladih za podjetništvo.
- Število programov v MO Ptuj, ki spodbujajo mlade za podjetništvo, ter število mladih, ki so vključeni vanje.
- Število mladih uporabnikov v inkubatorjih in coworking prostorih.

3.3 BIVANJSKE RAZMERE MLADIH

STANJE

V **Resoluciji o nacionalnem stanovanjskem programu 2015–2025** so zastavljene smernice za oblikovanje aktivne stanovanjske politike pri ureditvi razmer na stanovanjskem področju in pri dolgoročnem zagotavljanju kakovosti bivanja za vse prebivalce. Program namenja posebno pozornost reševanju stanovanjske problematike mladih in v prvi fazi osamosvajanja spodbuja najem. V programu je načrtovana ureditev najemnih razmerij in vzpostavitev nove najemniške politike za povečanje ponudbe iz obstoječega stanovanjskega fonda. V okviru stanovanjske problematike mladih je posebej pereče relativno pozno odseljevanje mladih od njihovih staršev. Na odhod od doma pomembno vpliva razpoložljivost stanovanj, in sicer se mladi prej preselijo od doma, če je v državi večji najemni sektor. Slovenija spada med države z izrazito majhnim najemnim sektorjem, tako profitnim kot neprofitnim, kar torej za mlade pomeni manj priložnosti za osamosvojitvev in težji prehod v samostojno stanovanje.

Najemnik neprofitnega stanovanja plačuje lastniku najemnino, ki je nadomestilo za uporabo stanovanja. Neprofitna najemnina naj bi pokrila vse stroške v najširšem pomenu besede, ki jih ima lastnik s stanovanjem, vendar pa naj ne bi prinašala dobička, kot je značilno za tržno najemnino. Postopek in izračun neprofitnih najemnin se določa z **Uredbo o metodologiji za oblikovanje najemnin v neprofitnih stanovanjih ter merilih in postopku za uveljavljanje subvencioniranih najemnin** (Uradni list RS, št. 131/03, 142/04, 99/08, 62/10 – ZUPJS, 79/15 in 91/15).

MO Ptuj je lastnica 599 neprofitnih najemniških stanovanj, ki se dodeljujejo preko javnega razpisa, v katerem so prednostna kategorija mlade družine in mladi, stari do 30 let.

Mestni svet Mestne občine Ptuj je 25. 3. 2019 sprejel Odlok o subvencioniranju komunalnega prispevka za mlade in mlade družine v Mestni občini Ptuj. MO Ptuj omogoča mladim in mladim družinam subvencijo in tako spodbuja k priseljevanju mladih na Ptuj in preprečuje njihov odhod. Za mlade po tem odloku se štejejo osebe, ki niso stare več kot 35 let. Za mlado družino po tem odloku se šteje družina z vsaj enim otrokom, v kateri nobeden od staršev ni star več kot 35 let. Višina subvencije za posameznega upravičenca znaša 40 % od odmerjenega komunalnega prispevka za mlade in 50 % od odmerjenega komunalnega prispevka za mlade družine.

CILJI

- Zagotoviti ugodne bivanjske razmere za mlade.
- Zagotoviti dovolj stanovanj glede na potrebe mladih.
- Vzpostaviti ustrezne podporne mehanizme v MO Ptuj.

UKREPI

- Zagotoviti ustrezno število neprofitnih stanovanj za mlade in drugih sodobnih pristopov za zagotavljanje kvalitetnih bivanjskih pogojev (kooperative ...).
- Mlade in mlade družine določiti kot prednostne kategorije v javnih razpisih za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem in jim omogočiti subvencije.
- Sodelovanje lokalne skupnosti s Stanovanjskim skladom RS za zagotovitev neprofitnih stanovanj.
- Svetovanje in informiranje o načinih pridobitve stanovanj na enem mestu.

KAZALNIKI

- Število neprofitnih stanovanj za mlade v MO Ptuj.
- Število mladih, ki so na razpisu MO Ptuj pridobili neprofitno stanovanje.
- Število subvencij za najem, ki so jih pridobili mladi.

3.4 ZDRAVJE MLADIH

Ne glede na dobro samooceno zdravja in ugodne kazalnike zdravstvenega stanja mladih, so ključni zdravstveni izidi v kasnejših življenjskih obdobjih povezani s posledicami vpliva okolja, pogojev življenja in življenjskega sloga v tem starostnem obdobju. Na stanje ne vpliva le zdravstvena politika, ampak tudi druge javne politike in mladi sami. Poleg tega so mladi skupina prebivalcev, ki s skrbjo za lastno zdravje vplivajo tudi na zdravje svojih potomcev, kar je pomembno z vidika zagotavljanja zdravja v prihodnosti.

Naloga lokalne politike je, da poskrbi za zdravje in dobro počutje mladih s poudarkom na spodbujanju duševnega in spolnega zdravja, športa, redne telesne dejavnosti in zdravega načina življenja ter preprečevanju in zdravljenju poškodb, motenj prehranjevanja, nasilja, odvisnosti in zlorabe drog.

3.4.1 ŠPORT IN REKREACIJA MLADIH

STANJE

MO Ptuj razpolaga z zelo bogato in razvejano športno infrastrukturo, ki je namenjena razvoju številnih športnih panog. Športno infrastrukturo sestavljajo športni objekti, s katerimi upravljajo **Zavod za šport Ptuj** kot osrednja institucija, ki deluje na področju športa v MO Ptuj, Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport RS, osnovne šole, MO Ptuj, pa tudi klubi in društva. Občani se lahko udeležujejo v številnih športih na 179.699 kvadratnih metrih športnih površin, od tega je pokritih 12.583 kvadratnih metrov in nepokritih 167.116 kvadratnih metrov. K temu je potrebno dodati še reko Dravo in ptujsko jezero (sprehajališče, rafting, vejkanje, čolnarjenje, ribolov, deskanje, jadranje ...)

Osrednja lokacija ptujskega športa je Mestni stadion Ptuj, kjer so na razpolago tri velika igrišča za nogomet, od tega eno z umetno travo, šeststezna 400m atletska steza, 100m pokrita atletska steza, trim kabinet, fitnes, kegljišče ... Podobno vlogo ima športna dvorana Mladika z osrednjo dvorano, ki je namenjena športnim klubom na tekmovalnem in rekreativnem področju (namizni tenis, atletika, mali nogomet, badminton, odbojka, košarka ...). V bližini Mestnega stadiona se nahajata še Športna dvorana Campus in zunanje košarkarsko igrišče z umetno maso.

Dve dodatni športni dvorani v MO Ptuj sta športna dvorana v OŠ Ljudski vrt in Športna dvorana Spuhlja. Urejeni so tudi športni parki posameznih četrtih skupnosti, in sicer Športni park Vičava, Kicar in Spuhlja, v Ljudskem vrtu pa se nahaja prenovljena trim steza.

Število **registriranih športnih klubov v MO Ptuj** je 105, od tega jih je okrog 30 vsako leto uspešnih na Javnem razpisu za izvajanje letnega programa športa v MO Ptuj. Odlok o sofinanciranju izvajalcev letnega programa športa v MO Ptuj v največji meri favorizira programe športa otrok in mladine, ki so usmerjeni v kakovostni in vrhunski šport.

Mladi lahko skozi vse leto obiskujejo vrsto športnih prireditev, za osnovnošolce so med počitnicami organizirane številne delavnice in različne športne aktivnosti, ki omogočajo aktivno preživljanje

prostega časa. Prireditev Ptujski športni vikend je namenjena celotni populaciji, zato lahko tam tudi mladi odkrijejo možnosti športnega udejstvovanja.

CILJI

- Spodbujanje rekreativnega športa med mladimi.
- Dostopnost rekreacije: zagotoviti mrežo rekreativnih mest, ki so dostopna brezplačno ali z minimalnim plačilom.
- Obnova dotrajanih športnih površin.
- Zagotoviti nove športne površine in objekte z namenom ohranjanja zdravja in ustvarjanja dodatnih možnosti za rekreacijo ter izboljšati pogoje za netekmovalni šport (motorični park, balinišča, majhna igrišča z umetno travo, ruska kegljišča ...).
- Nadaljevanje uspešnih projektov s področja športa v MO Ptuj.

UKREPI

- Prenova dotrajanih športnih in pomožnih površin.
- Ureditev neprimernih športnih in otroških igrišč.
- Prijava na nacionalne in evropske razpise ter zagotovitev zadostnih proračunskih sredstev.
- Okrepitev sodelovanja športnega vikenda in drugih športnih dogodkov z mladinskimi organizacijami.
- Vzpostaviti nove možnosti brezplačne ali subvencionirane uporabe zunanjih in notranjih športnih površin za mladinske organizacije ali organizirane skupine z večinskim delom mladih.

KAZALNIKI

- Število kvadratnih metrov pokritih in nepokritih športnih površin v MO Ptuj na prebivalca.
- Število društev in klubov v MO Ptuj ter število mladih, včlanjenih v klube in društva.
- Urejene in varne rekreativne površine ter objekti na njih.

3.4.2 MLADI IN ZDRAV NAČIN ŽIVLJENJA

STANJE

Za zdravstveno varstvo prebivalcev Spodnjega Podravja skrbi **Zdravstveni dom Ptuj** (ZD Ptuj), ki izvaja osnovno zdravstveno varstvo. ZD Ptuj izvaja tudi delavnice, ki pomagajo občanom pri odpravljanju in preprečitvi različnih bolezenskih težav, povezanih s premajhno telesno dejavnostjo, prekomerno telesno težo, odvisnostjo od kajenja, depresijo.

V ZD Ptuj izvajajo tudi zobozdravstveno vzgojo in preventivo pod okriljem specialistke pedontologije. Sistematski pregledi otrok in mladostnikov kažejo na to, da se je ustno zdravje pri otrocih in mladostnikih vidno izboljšalo. Ker je ustno zdravje sestavni del celotnega zdravja, je pomembno, da zobozdravstvena vzgoja poteka kontinuirano. ZD Ptuj zato aktivno sodeluje tudi s srednjimi šolami na Ptujju ter vključuje ozaveščanje o ustrezni ustni higieni v program Priprava na porod in starševstvo.

Pomembno tveganje pri zdravju mladih predstavlja uživanje psihoaktivnih snovi (alkohol, tobak in druge droge). V ZD Ptuj deluje **Center za preprečevanje in zdravljenje odvisnosti od prepovedanih drog**, kjer razdeljujejo substitucijsko terapijo, z mobilno enoto pa substitucijsko terapijo delijo tudi na terenu.

V **Lekarnah Ptuj** ugotavljajo, da so glavne zdravstvene težave mladih nenamerne in namerne poškodbe, motnje duševnega zdravja, slabe prehranjevalne navade in s tem povezane težave, odvisnost, prevelika telesna teža in tvegano spolno vedenje. Mladostniki najpogosteje obiščejo zdravnika ali lekarno zaradi zdravstvenih težav s kožo, okužb, atopijske in alergijske bolezni ter duševne bolezni in stiske. Lekarne Ptuj sodelujejo s šolami pri naravoslovnih dnevih na temo zdravega prehranjevanja, varne in pravilne uporabe zdravil ipd.

Društvo Ars Vitae izvaja socialnovarstvene programe na področjih socialne preventive, socialne rehabilitacije zasvojenih, nasilja in mladih. **Program Mostovi** je prvenstveno namenjen odvisnikom od nedovoljenih drog in njihovim svojcem, od leta 2017 pa v okviru programa potekajo tudi preventivne aktivnosti, namenjene mladim, njihovim staršem in družinam.

V program Mostovi je bilo v letih 2017–2020 vključenih povprečno 29 mladih iz MO Ptuj, od tega 13 eksperimentatorjev, 9 uporabnikov, pri katerih se je že razvila odvisnost, in 4 uporabniki, ki so po končanem zdravljenju prihajali zaradi pomoči pri reintegraciji. V preventivne delavnice, ki jih izvajajo po šolah, je bilo vključenih čez 100 učencev in dijakov iz MO Ptuj, v svetovalno delo z družinami se iz MO Ptuj letno vključita dve družini, pri katerih obstaja večje tveganje za razvoj zasvojenosti.

Enotna evidenca uživalcev drog na lokalni ali nacionalni ravni ne obstaja, saj gre za občutljive osebne podatke, zato različne službe, ki se srečujejo s to populacijo razpolagajo samo z internimi evidencami uporabnikov, ki ne odražajo dejanskega stanja o številu uživalcev na nekem območju. Pri tem je potrebno poudariti, da uživalci drog poiščejo pomoč šele, ko posledice uživanja drog prizadenejo že vsa področja njihovega življenja in do takrat običajno ne vstopajo v stik s strokovnimi službami, zato te ocenjujejo, da pomoč išče približno tretjina vseh uživalcev.

V MO Ptuj deluje tudi **Lokalna akcijska skupina (LAS) za preprečevanje zasvojenosti v MO Ptuj**, katere osrednja naloga je spodbujanje zdravega življenjskega sloga in preprečevanje različnih vrst zasvojenosti, predvsem med mladimi.

Zadnja raziskava o mladih in drogah na Ptujskem je bila opravljena v letu 2014.

Izpostaviti je potrebno, da se vzorci uporabe drog spreminjajo. Uporabniki, ki se vključujejo v program, uživajo vse droge, glede na trenutno dostopnost in kakovost posameznih drog na črnem trgu. V okviru programa Mostovi deluje tudi točka za testiranje PAS, kamor uporabniki lahko prinesejo vzorec droge

v anonimno testiranje. Letno sprejmejo ok. 6 vzorcev PAS, ki jih prinesejo mladi. Uživalci drog, ki pomoč poiščejo v programu Mostovi največkrat uživajo opiate in njihove nadomestke, kokain, 3mmc, marihuano, benzodiazepine idr.

CILJI

- Izboljšati dostopnost zdravstvenih storitev, vključno s programi načrtovanja družine, ter povečati število preventivnih programov za ohranjanje zdravja.
- Zagotoviti mladim zdravo okolje – čist zrak, kakovostno pitno vodo, prijetne bivalne pogoje, dostop do kakovostne, lokalno pridelane hrane.
- Ozaveščati vse občane o pomenu prehoda v nizkoogljično družbo (manj sproščanja CO₂ in drugih toplogrednih plinov v ozračje, kakovostna in lokalna pridelava hrane, samooskrba, trajnostni življenjski slog ...).
- Spodbujati trajnostno mobilnost.
- Preprečevati odvisnosti mladih (alkohol, tobak, droge, vedenjske zasvojenosti in druge sodobne oblike nekemičnih zasvojenosti) s preventivnimi programi ter razvoj kurativnih programov (skupine za samopomoč).
- Zmanjšati delež mladih, ki uživajo tobak, alkohol in droge.
- Razvijati socialne veščine mladih, skrbeti za njihovo psihosocialno dobrobit in duševno zdravje.
- Krepiti ustno zdravje mladih ter ozaveščanje in opolnomočenje mladih staršev o ustrezni ustni higieni.
- Razširiti mrežo avtomatskih eksternih defibrilatorjev (AED) ter povečati število usposobljenih oseb za rokovanje z njimi.

UKREPI

- Zagotoviti zadostna sredstva v proračunu MO Ptuj za izvedbo preventivnih programov.
- Izboljšati promocijo preventivnih zdravstvenih programov in zdravega načina življenja.
- Izvedba preventivnih aktivnosti z namenom zmanjševanja deleža mladih, ki uživajo tobak, alkohol in druge droge, vključitev mladinskih organizacij v skupno preventivno kampanjo.
- Razvoj programov ozaveščanja o nizkoogljični družbi in programov varovanja okolja ter zagotovitev zadostnih sredstev za njihovo izvedbo.
- Izboljšati lokalno infrastrukturo za trajnostno mobilnost.
- Izvedba izobraževalnih dogodkov za mlade ter za starše z namenom skrbi za telesno in duševno zdravo življenje in zdrave odnose v družini.
- Sistematično promoviranje pomena psihosocialne pomoči in preventivnih programov ter skrb za enostavno dostopnost teh programov za mlade.
- Preventivne aktivnosti v boju proti spolno prenosljivim boleznim (akcije ozaveščanja, brezplačna testiranja).

KAZALNIKI

- Število preventivnih programov in število mladih, vključenih vanje.
- Število seminarjev in delavnic na temo zdravega načina življenja.
- Število mladih, vključenih v program Mostovi Ars Vitae.
- Število mladih uporabnikov metadonske ambulante v ZD Ptuj.
- Število defibrilatorjev, dostopnih 24 ur na dan, v mreži AED v Mestni občini Ptuj.
- Višina sredstev, namenjenih preventivnim programom ter programom s področja zagotavljanja zdravega življenjskega okolja.
- Stanje in doseg občinske infrastrukture za trajnostno mobilnost.

3.4.3 MLADI IN VARNOST

STANJE

V MO Ptuj deluje **Varnostni sosvet**, ki je nastal kot projekt partnerskega sodelovanja med MO Ptuj in Policijsko postajo Ptuj. Temeljna funkcija Varnostnega sosveta je povezovanje, koordiniranje in usmerjanje organov, organizacij in drugih strokovnih dejavnikov, ki se ukvarjajo z varnostno problematiko, kot tudi drugih subjektov, ki lahko kakorkoli vplivajo na kvaliteto varnostne kulture v lokalni skupnosti. Varnostni sosvet obravnava in analizira varnostne razmere s področja klasične kriminalitete, javnega reda in miru, varnosti v cestnem prometu, razmere s področja zaščite in reševanja ter drugo varnostno problematiko, predlaga ukrepe za zagotavljanje prijaznejšega in varnejšega življenjskega in bivalnega okolja ter predlaga sporočila s preventivno vsebino.

Mestna občina Ptuj je prejela nagrado Slovenian Grand Security Award 2020 za najbolj varno mesto v kategoriji mestnih občin za leto 2019.

V okviru **društva Ars Vitae** obratuje dnevni center za otroke in mladostnike, preventivni program, ki je namenjen otrokom in mladostnikom. V program Dnevnega centra za otroke in mladostnike se vključi povprečno 118 otrok in mladostnikov letno, od tega je več kot polovica vključenih iz MO Ptuj. V največji meri gre za otroke in mladostnike, ki jim starši težko nudijo potrebno podporo za zdrav razvoj in učno uspešnost, veliko je tudi otrok, ki prihajajo iz drugih jezikovnih okolij in potrebujejo pomoč pri vključevanju v novo okolje in usvajanju slovenskega jezika.

Program **Kapljica** je namenjen informiranju ter svetovanju žrtvam nasilja in zagotavlja celovit pristop pomoči žrtvam nasilja. Mladim nudi informacije in pomoč pri prepoznavanju nasilja in soočanju s problematiko nasilja. V program Kapljica se vsako leto vključi okrog 30 uporabnikov, ki sodijo v kategorijo mladih. Opažajo, da gre pri obravnavi mladih najpogosteje za naslednjo problematiko: medvrstniško nasilje; težave v partnerskih odnosih pri mladih odraslih (nasilno vedenje, razvite zasvojenosti (alkohol, droge) pri partnerju; posledice doživetega nasilja v družini; mlade mame samohranilke po preživetem nasilju s strani očeta otrok in težave pri mladih moških pri vzpostavljanju vloge očeta; prikrito nasilje mladih iz finančno in statusno močnih lokalnih družin; nasilje do mladih

gluhih; nasilje do mladih z motnjami v duševnem razvoju; novonastalo nasilje (med staršema ali do mladih) v času ločitev staršev; brezposelnost, finančna nestabilnost in s tem povezani pritiski bližnjih; nepredelane vsebine v odnosu do staršev ...

Od leta 2018 Ars Vitae izvaja tudi program **Kamra** – celovita podpora brezdomnim osebam, namenjen brezdomnim in drugim izrazito socialno izključenim posameznikom.

Iz starostne kategorije mladih so v program sprejeli 4 brezdomne občane Mestne občine Ptuj (od 23 do 32 let), dve ženski in dva moška. V vseh štirih primerih je šlo za prisilni odmik od doma, saj so se uporabniki soočali z težavami odvisnosti od alkohola (1 uporabnik), odvisnostjo od nedovoljenih drog (2 uporabnika) in z nasiljem v družini (1 uporabnica). 2 uporabnika sta se odločila za zdravljenje in 1 se je nato vrnil k družini, drugi je našel namestitev znotraj socialne mreže; druga dva uporabnika sta našla možnost bivanja znotraj širše družine, a še danes krožita med manj varnimi začasnimi oblikami namestitve, saj še nista pripravljena na zdravljenje odvisnosti.

CILJI

- Izboljšati prometno varnost in varnostno kulturo.
- Zgodnje prepoznavanje in reševanje rizičnih vedenj pri mladih.
- Voditi politiko ničelne tolerance do nasilja in izvedba ozaveščevalnih kampanj.

UKREPI

- Izvajati predavanja in delavnice za večjo ozaveščenost mladih o pomenu odgovornega ravnanja v prometu in varnostne kulture.
- Izboljšati razsvetljava na sprehajalnih poteh, kolesarskih progah in prehodih za pešce.
- Postavitev mobilnih zapor pred objekti z večjo frekvenco mladih (Mestni stadion Ptuj, šole, vrtci ...).
- Izvedba dogodkov, akcij in drugih promocijskih aktivnosti z namenom ozaveščanja o pomenu ničelne tolerance do različnih oblik nasilja.

KAZALNIKI

- Število prometnih nesreč, ki so jih povzročili mladi.
- Število oseb, vključenih v programe Kapljica in Kamra.
- Pojavnost nasilja med in nad mladimi.

3.5 MLADI IN DRUŽBA

STANJE

Družbeno angažiranost in participacijo mladih se lahko poveča s spodbujanjem sodelovanja v organizacijah v mladinskem sektorju. Mladinske organizacije in organizacije za mlade omogočajo mladim posameznikom, da aktivno sodelujejo v družbi ter s tem ključno prispevajo k razvoju lokalne skupnosti, kar jim lahko kasneje v življenju pomaga tudi pri ekonomskem in socialnem osamosvajanju. Eden od pomembnih ciljev organizacij v mladinskem sektorju je spodbujanje participacije mladih v prostovoljnih dejavnostih. Da bi mladi uspešno sodelovali v mladinskem sektorju, se mora lokalna skupnost zavzemati za reševanje problemov, ki otežujejo razvoj delovanja mladinskega sektorja. Organizacijam v mladinskem sektorju je potrebno priznati ključno vlogo pri pospeševanju aktivnega državljanstva in participacije, saj delujejo neposredno z mladimi in so posledično mladim občanom tudi najbližje.

V sestavi **Mestnega sveta Mestne občine Ptuj** v mandatu 2018–2022 je le en mestni svetnik, ki je bil ob izvolitvi star manj kot 29 let, dva mestna svetnika pa sta se ob izvolitvi uvrščala v starostno skupino od 30 do 35 let.

V skladu s Strategijo za mlade v MO Ptuj 2016–2020 je Mestni svet Mestne občine Ptuj na 35. seji, dne 18. 12. 2017, sprejel **Odlok o mladini v Mestni občini Ptuj**. S tem odlokom Mestna občina Ptuj ureja položaj in delovanje mladine v Mestni občini Ptuj, zlasti pa opredeljuje pogoje za sodelovanje mladine pri odločanju o za njih pomembnih odločitvah, uresničevanje javnega interesa pri dejavnostih za mlade, sodelovanje med formalnimi in neformalnimi oblikami združevanja mladine, področja delovanja mladine in nosilce mladinskih dejavnosti ter sofinanciranje delovanja mladinskih organizacij.

Na podlagi Odloka o mladini je bila 10. 10. 2018 ustanovljena **Komisija za mladinska vprašanja**, ki jo sestavlja sedem članov, tri predstavnike predlaga mladinski svet, od teh treh mora biti najmanj eden predstavnik »organizacije, ki izvaja dejavnost za mlade«, štiri predstavnike pa predlaga župan, od teh štirih mora biti eden zaposlen na pristojnem oddelku Občinske uprave Mestne občine Ptuj, eden pa predstavnik zaposlenih v javnem zavodu Center interesnih dejavnosti Ptuj. Komisija za mladinska vprašanja kot posvetovalno telo župana deluje v skladu z Odlokom o mladini v Mestni občini Ptuj.

V letu 2020 je Mestna občina Ptuj prvič objavila javni razpis za sofinanciranje mladinskih organizacij.

V MO Ptuj deluje veliko število mladinskih organizacij in organizacij za mlade.

Center interesnih dejavnosti Ptuj (CID Ptuj) je javni zavod, ki od leta 1994 kot mladinski center samostojno in v sodelovanju z zainteresiranimi javnostmi izvaja prostočasne interesne dejavnosti za mlade, otroke in druge demografske skupine ter razvija področja mladinskega dela. Poskuša se odzivati na interese in pobude mladih iz lokalnega okolja. Ob koncu leta 2008 je s strani MO Ptuj prejel v upravljanje Mestni kino Ptuj, ki deluje kot njegova organizacijska enota.

Mladinske organizacije (društva, klubi in mladinske organizacije političnih strank) na območju MO Ptuj se združujejo v **Mladinski svet MO Ptuj** (MS MO Ptuj) na temelju načel svobodnega združevanja,

enakopravnosti in vzajemnega spoštovanja avtonomnosti vsake organizacije. MS MO Ptuj je bil ustanovljen leta 2002. Cilj združevanja v MS MO Ptuj je vzpodbujanje sodelovanja med organizacijami in med mladimi, usklajevanje mladinskih aktivnosti in krepitev mladinske politike v MO Ptuj. MS MO Ptuj si prizadeva za krepitev vloge mladih v družbenem dogajanju, za spodbujanje aktivnosti mladih in za krepitev svobodne in demokratične skupnosti.

V letu 2020 MS MO Ptuj združuje 14 članic: DSKPŠ – Dijaška sekcija Kluba ptujskih študentov, Društvo za telesno vzgojo Partizan, Etnografsko društvo Zvonec, KPŠ – Klub ptujskih študentov, Kurenti Ptuj 1, Mladi forum SD, Mladi zeleni, Podjetniški klub mladih, Ribiška družina Ptuj – mladinska sekcija, SDM – Slovenska demokratična mladina, Športno kulturno društvo Slam, Športno društvo Panorama, Športno društvo Rogoznica in ZSKSS – Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov.

Klub ptujskih študentov (KPŠ) je organizacija, ki skrbi za informiranje študentov – članov ter drugih. Poslanstvo KPŠ je biti vodilna mladinska organizacija in varuh pravic v lokalnem okolju in z organizacijo kvalitetnih in raznovrstnih dejavnosti ter ugodnosti skrbeti za aktivno vključevanje ter krepitev moči mladih. Ob zaključku šolskega oziroma študijskega leta 2019/2020 je Klub ptujskih študentov združeval 623 članov, Dijaška sekcija KPŠ pa 310 članov.

V Mestni občini Ptuj so aktivne tudi druge mladinske organizacije in organizacije za mlade.

V mladinskem sektorju je na lokalnem nivoju zaznati prešibko medsebojno sodelovanje organizacij. Delovanje mnogih mladinskih organizacij je nestabilno, kar verjetno izhaja iz negotovih kadrovskih in finančnih virov, potrebnih za delovanje. Kljub temu da imajo na voljo brezplačne prostore in opremo za svoje aktivnosti tudi v mladinskem centru CID Ptuj, jih organizacije ne uporabljajo v optimalnem obsegu. Morebitni vzrok je mogoče poiskati tudi v sporadičnem delovanju organizacij, saj se v mladinskem centru izvajajo redne aktivnosti in je za aktivnosti brez ustreznega časovnega načrtovanja prostore težko dobiti v uporabo.

CILJI

- Spodbujati razvoj organizacij v mladinskem sektorju, podpora mladinskim organizacijam in organizacijam za mlade.
- Povečati število mladih in otrok, ki aktivno preživljajo svoj prosti čas v okviru delovanja Centra interesnih dejavnosti, Mladinskega sveta MOP, Kluba ptujskih študentov in drugih mladinskih organizacij.
- Omogočati sodelovanje mladih pri sprejemanju zakonskih in drugih predpisov, ki vplivajo na življenje in delo mladih, povečati aktivno participacijo mladih pri odločanju.
- Spodbujati sistemsko urejanje področja mladinske politike in mladinskega dela v lokalni skupnosti.
- Zagotavljati informiranje mladih o vseh zadevah, ki posredno ali neposredno vplivajo na življenje mladih v lokalni skupnosti.
- Spodbujati vključevanje v mednarodno mladinsko delo in učne mobilnosti.
- Okrepiti segment raziskav in analiz na področju mladine.

- Spodbujati prostovoljstvo med mladimi in medgeneracijsko sodelovanje.
- Spodbujati participacijo in enakopravno zastopanost vseh spolov.
- Spodbujati ukrepe, ki naslavlajo sovražni govor med mladimi.
- Povečanje in izboljšanje prostorskih kapacitet za mladinsko delo.
- Usposabljanje mlade na področju obvladovanja osebnih financ.

UKREPI

- Redna izvedba razpisa MO Ptuj za krepitev delovanja mladinskih organizacij.
- Redno delovanje Komisije za mladinska vprašanja MO Ptuj v skladu z Odlokom o mladini.
- Periodične javne razprave med mladimi in predstavniki MO Ptuj.
- Predstavitve mladinskih organizacij in aktivnosti v glasilu Ptujčan.
- MO Ptuj naj spodbuja in omogoča izvajanje raziskav na različnih področjih dela z mladimi.
- Ažuriranje baze mladinskih organizacij in organizacij za mlade v MO Ptuj.
- Povečanje proračunskih sredstev v proračunu MO Ptuj za namen financiranja delovanja mladinskih organizacij.
- Vključevanje mladih v mednarodne projekte.

KAZALNIKI

- Število mladinskih organizacij in število članov v njih.
- Število aktivnih posameznikov v mladinskem sektorju (zaposleni, prostovoljci).
- Število pridobljenih projektov in sredstev na domačih in drugih razpisih.
- Velikost in stanje prostorskih kapacitet, namenjenih mladinskemu sektorju.
- Število pobud, naslovljenih na MO Ptuj s strani mladih.
- Število organizacij, ki izvajajo organizirano prostovoljstvo.
- Število mladih, vključenih v organizirano prostovoljstvo.

3.6 KULTURA, USTVARJALNOST, DEDIŠČINA IN MEDIJI

STANJE

Mladinska kultura je odraz časa, v katerem mladi živijo. Kulturno udejstvovanje nudi mladim priložnost za osebno rast in ustvarjanje skupne kulturne dediščine, je področje, kjer lahko mladi ne le ustvarjajo, ampak tudi iščejo priložnosti za profesionalno delovanje. Populacija mladih je tista, ki jo je s kulturo najtežje doseči, prav zaradi tega, ker je ves čas v gibanju, v razvijanju, zato je potrebno najti način, kako jim ne le omogočiti dobre pogoje za izvajanje njihove dejavnosti, ampak tudi spodbujati razvoj ustvarjalnih, intelektualnih posameznikov ter sodelovanja med njimi.

Mladi so vedno manj aktivni pri razvijanju lastne ustvarjalnosti in kulturne identitete, kar se kaže tudi pri slabši obiskanosti kulturno-umetniških dogodkov. Razlogov za to je več, ustvarjalnost je prevečkrat povezana s konzumacijo, ki je posledica spremenjenega načina življenja, ki ga ponudniki kulturnih vsebin tudi vedno težje dohajajo, mladinsko kulturo se v večji meri povezuje z nočnim življenjem, organizatorji kulturnih prireditev po mnenju mladih ne ponujajo dovolj dogodkov z nekomercialnimi vsebinami, saj si posledično zaradi slabe obiskanosti ne uspejo zagotoviti dovolj finančnih sredstev, hkrati pa je vse več vsebin dostopnih na spletu. Mladi na kulturnem področju ne vidijo prihodnosti in poklicne kariere, zato je posledično manj aktivnih umetnikov in prostorov, kjer bi lahko izmenjevali izkušnje. Zaradi pomanjkanja primerne motivacije v šolah je pojem kulture napačno interpretiran. Za dolgoročno kulturno udejstvovanje mladih je izredno pomembna sistematična kulturna vzgoja, ki bi morala biti prisotna na vseh stopnjah izobraževanja. Zaskrbljujoče so izkušnje lokalnih kulturnih ustanov, ki poročajo o zelo slabi odzivnosti osnovnih in srednjih šol na njihove pobude.

Lokalni program za kulturo Mestne občine Ptuj za obdobje 2020–2023 je dokument strateškega načrtovanja, ki določa razvojne smernice in cilje na področju kulture. LPK je zasnovan kot temeljni dokument razvojnega načrtovanja kulturnih politik in ukrepov v lokalni skupnosti, utemljuje obstoječe stanje, vizijo razvoja in določa javni interes, ob tem pa tudi prioritete in področne cilje.

Splošni strateški cilji na področju kulture v obdobju 2020–2023 so uveljavitev kulture kot generatorja sprememb in katalizatorja družbenega razvoja, spodbujanje razvoja programov kulturno-umetnostne vzgoje in povečanje dostopnosti kulturnih vsebin, spodbujanje razvoja digitalne razsežnosti na področju kulture in umetnosti, razvoj inovativnih in sodobnih oblik prezentacije in vključevanja kulturne dediščine, krepitev mednarodnih aktivnosti, regionalne povezanosti in evropske razsežnosti, uveljavitev Ptujja kot regionalnega kulturnega, inovacijskega in ustvarjalnega središča, opolnomočenje in dvig kompetenc izvajalcev kulturnih vsebin, vzpostavitev skupine za trajnostni dialog o razvoju kulture v mestu ter zavezujoča narava lokalnega programa za kulturo.

Javni interes na področju kulture je povezan tudi z uresničitvijo strateških ciljev, med katere sodi tudi razvoj občinstev in izvajanje kakovostnih pedagoško-didaktičnih programov za mlade.

Javna služba na področju organiziranja in izvajanja kulturno-umetnostne vzgoje vključuje programe, ki jih izvajajo javni zavodi in drugi izvajalci na področju kulture in izobraževanja z namenom poglobljenega razumevanja vrednot in sporočilnosti ter večanja dostopnosti kakovostnih kulturnih vsebin za otroke in mlade ter povečanja in promocije kulturne ponudbe za otroke s ciljem razvoja novih občinstev. Javno

službo na tem področju izvajajo **Pokrajinski muzej Ptuj-Ormož, Mestno gledališče Ptuj, Knjižnica Ivana Potrča Ptuj, Center interesnih dejavnosti Ptuj, Galerija mesta Ptuj, Javni sklad za kulturne dejavnosti RS** in drugi, na javnih razpisih izbrani izvajalci.

LPK kot eno glavnih nevarnosti v razvoju kulturnega potenciala izpostavlja beg mladih ustvarjalcev iz mesta.

V letu 2020 se je začela revitalizacija **Stare steklarske** in Vrazovega trga s pripadajočimi ulicami. Obnova in revitalizacija prostora naj bi poleg aktivne izrabe prostora v samem središču mesta in prenovu urbane stavbne dediščine zagotovili tudi vzpostavitev novih kulturnih programov, še večjo povezanost z obstoječimi kulturnimi dejavnostmi v mestu (festivali), predstavljanje umetniških programov, ki zahtevajo sodobno tehnološko podporo, več vadbenih prostorov, dve dvorani z odrom, gledališko in za lutkovno gledališče ter spremljajoče prostore, kot so garderobe in skladiščni prostor za gledališke rekvizite in kostume, likovno delavnico z manjšim razstavnim prostorom in letni prireditveni prostor za komorne prireditve. Predmet investicije sta dve različni, a tesno povezani gradnji. Gre za ureditev javnih površin, ulic in Vrazovega trga ter prenovu in novogradnjo kulturno-umetniškega središča Stara steklarska. Z obema posegoma se bo obnovilo in oživel večplastno urbano in arhitekturno dediščino. Z investicijo Mestna občina Ptuj prispeva k varstvu kulturne dediščine in spodbujanju kulturno umetniškega ustvarjanja.

V obnovljenem objektu bo pridobil nove prostore za delovanje javni zavod Center interesnih dejavnosti Ptuj. Namen selitve zavoda in s tem mladinskega centra je pridobitev novih prostorov za lažje izvajanja programov. Ker je lokacija v starem mestnem jedru, menimo, da se bo zavod še tesneje povezal z mladimi, s tem pa jih tudi aktiviral, da bodo svoj prosti čas preživljali v središču mesta. Mladi bodo tako krepili povezanost z identiteto mesta in tako soustvarjali utrip našega mesta.

CILJI

- Zagotoviti pogoje za krepitev participacije mladih v kulturi in za večjo dostopnost aktivnega kulturnega udejstvovanja za mlade.
- Mladim zagotoviti prostorske in tehnične pogoje ter infrastrukturo za umetniško ustvarjanje, seznanjanje in ukvarjanje s kulturo in kulturno dediščino.
- Finančne spodbude za participacijo mladih v kulturi.
- Izboljšati sodelovanje med ponudniki kulturnih vsebin.
- Vzpostaviti skupen sistem za projektno delovanje in prijave na razpise na nacionalni in evropski ravni.
- Izboljšati komunikacijo med organizacijami, usklajevanje dogodkov, boljše izkoriščanje lokalnih medijev in ostalih komunikacijskih kanalov.
- Aktivno vključevati mlade v projekte na področju kulturne dediščine, razvijanje zavedanja, da sedanost izhaja iz preteklosti, ter spodbujanje spoznavanja kulturne dediščine domačega kraja in lastne družine.
- Spodbujati prostovoljno delo na področju kulture.
- Revitalizacija Stare steklarske in Vrazovega trga s pripadajočimi ulicami.

- Izboljšati sodelovanje in komunikacijo med izvajalci kulturnih dejavnosti in vzgojno-izobraževalnimi ustanovami.

UKREPI

- Ažuriranje seznama storitev, materiala, infrastrukture, ki je na voljo v lokalni skupnosti, za najem ali uporabo mladih, ki organizirajo dogodke.
- Izvedba programov in projektov kulturne in medijske vzgoje.
- Finančne vzpodbude za participacijo mladih v kulturi v smislu financiranja mladinskih kulturnih, medijskih in umetniških projektov.
- Izvedba delavnic s ciljem povezovanja in oblikovanja iniciativ in projektov, na podlagi katerih lahko MO Ptuj in mladinske organizacije v sodelovanju pridobivajo dodatna finančna sredstva.
- Spodbujanje kakovostnega mentorskega dela na področju ljubiteljske kulture, zagotavljanje finančnih pogojev za delovanje mentorjev in spodbujanje zanimivih ter kakovostnih kulturnih vsebin v okviru kulturnih društev in organizacij.
- Izvedba dejavnosti s področja spoznavanja kulturne dediščine.
- Povečanje vloge uličnega mladinskega dela ob sodelovanju kulturnih ustanov, srednjih šol ter aktivnih mladih.
- Izvedba obnove Stare steklarske delavnice.

KAZALNIKI

- Število dogodkov in obiskovalcev kulturnih dogodkov.
- Število sodelujočih na dogodkih.
- Število kapacitet, namenjenih kulturni in umetniški produkciji.
- Infrastruktura, ki je na voljo mladim za izvedbo kulturnih dogodkov.

4 URESNIČEVANJE IN SPREMLJANJE URESNIČEVANJA STRATEGIJE

Strategijo za mlade MO Ptuj 2021–2025 sprejme Mestni svet MO Ptuj za obdobje petih let. Za njeno uresničevanje je odgovorna MO Ptuj.

Za spremljanje uresničevanja strategije v obdobju 2021–2025 pripravljavec skliče dva obdobjna evalvacijska sestanka, na katerih se oceni potek izvajanja strategije, in pripravi poročilo o poteku uresničevanja strategije. V zadnjem letu veljavnosti strategije (2025) se skliče sestanek, katerega rezultat je priprava smernic in priporočil za oblikovanje strategije za naslednje petletno obdobje.

5 ZAKLJUČEK

Družbeni položaj mladih se je v zadnjih letih izrazilo poslabšal. Stopnja brezposelnosti med mladimi je visoka, vse pogostejše so tudi nestalne in manj kakovostne oblike zaposlovanja. Če si torej želimo zdravo, skladno in povezano družbo, ki bo nudila perspektivno prihodnost in v kateri bodo ljudje z veseljem ter produktivno živeli, moramo ustrezno poskrbeti prav za mlade.

V strategiji smo k sodelovanju povabili vse deležnike in relevantne družbene akterje, ki lahko kakorkoli prispevajo k izboljšanju obstoječih okoliščin in pogojev. MO Ptuj predstavlja pomemben element pri dvigovanju kakovosti življenja mladih predvsem z zagotavljanjem sistemskih rešitev, ki omogočajo mladim, da razvijajo svoje zmožnosti in veščine, dosežajo svoje cilje in se razvijajo v avtonomne družbeno odgovorne odrasle. Za doseganje tovrstnega cilja je treba ohraniti in krepiti sodelovanje z mladimi in mladinskimi organizacijami, ki delujejo v mestni občini, hkrati pa razširiti oblikovanje in prenos ukrepov različnih sektorskih lokalnih politik z namenom spodbujanja in lajšanja integracije mladih v ekonomsko, kulturno in politično življenje skupnosti, tj. v pospeševanje lokalnih mladinskih politik, kot so zaposlovanje mladih, izobraževanje mladih, stanovanjska politika, zdravje mladih ...

MO Ptuj lahko na teh področjih v okviru svojih pristojnosti prispeva k izboljšanju položaja mladih v družbi in k njihovem uspešnemu prehajanju v obdobje odraslosti. Pri tem sta ključnega pomena sodelovanje in vključevanje mladih v procese oblikovanja lokalnih politik, ki so tako prilagojeni realnim potrebam mladih.

6 VIRI IN LITERATURA

Nacionalna agencija Movit: Resolucija o strategiji Evropske unije za mlade 2019–2027.

Nacionalna agencija Movit: 11 mladinskih ciljev.

Resolucija o Nacionalnem programu za mladino 2013–2022 (Uradni list RS, št. 90/13).

Zakon o javnem interesu v mladinskem sektorju – ZJIMS (Uradni list RS, št. 42/10).

Pravilnik o izvajanju ZJIMS (Uradni list RS, št. 47/11).

Zakon o mladinskih svetih – ZMS (Uradni list RS, št. 70/00 in 42/10).

Odlok o mladini v Mestni občini Ptuj (Uradni vestnik Mestne občine Ptuj, 3. 1. 2018).

Vizija in strategija Mestne občine Ptuj 2015–2025.

Lokalni program za kulturo Mestne občine Ptuj za obdobje 2020–2023.

Statistični urad Republike Slovenije: Podatkovni portal za občine in regije.

Podatki Eurostata.

Podatki in analize Zavoda RS za zaposlovanje, Območna služba Ptuj.

Podatki in analize Ars Vitae.

Podatki o vpisu v programe Višje strokovne šole Ptuj, Šolski center Ptuj.

Podatki sodelujočih organizacij.

7 PRILOGE

SLOVARČEK

ZJIMS področje mladine opredeljuje s spodaj navedenimi pojmi:

- **MLADI** so mladostniki in mlade odrasle osebe obeh spolov, stari od 15. do dopolnjenega 29. leta.
- **MLADINSKI SEKTOR** so področja, kjer poteka proces oblikovanja in uresničevanja mladinskih politik in mladinsko delo.
- **MLADINSKO DELO** je organizirana in ciljno usmerjena oblika delovanja mladih in za mlade, v okviru katere mladi na podlagi lastnih prizadevanj prispevajo k lastnemu vključevanju v družbo, krepijo svoje kompetence ter prispevajo k razvoju skupnosti. Izvajanje različnih oblik mladinskega dela temelji na prostovoljnem sodelovanju mladih ne glede na njihove interesne, kulturne, nazorske ali politične usmeritve.
- **MLADINSKA POLITIKA** je usklajen nabor ukrepov različnih sektorskih javnih politik z namenom spodbujanja in lajšanja integracije mladih v ekonomsko, kulturno in politično življenje skupnosti in ustreznih podpornih mehanizmov za razvoj mladinskega dela ter delovanja mladinskih organizacij, ki poteka v sodelovanju z avtonomnimi in demokratičnimi reprezentativnimi predstavniki mladinskih organizacij ter strokovnimi in drugimi organizacijami.
- **ORGANIZACIJA V MLADINSKEM SEKTORJU** je subjekt, ki deluje v mladinskem sektorju, in je organizirana kot mladinska organizacija ali organizacija za mlade ali mladinski svet.
- **MLADINSKA ORGANIZACIJA** je avtonomno demokratično prostovoljno samostojno združenje mladih, ki s svojim delovanjem omogoča mladim pridobivanje načrtnih učnih izkušenj, oblikovanje in izražanje njihovih stališč ter izvajanje dejavnosti v skladu z njihovo interesno, kulturno, nazorsko ali politično usmeritvijo ter je organizirana kot samostojna pravna oseba, in sicer kot društvo ali zveza društev ali kot sestavni del druge pravne osebe, in sicer društva, zveze društev, sindikata ali politične stranke, s tem, da ji je v temeljnem aktu te pravne osebe zagotovljena avtonomija delovanja v mladinskem sektorju.
- **ORGANIZACIJA ZA MLADE** je pravna oseba, ki izvaja programe za mlade, vendar ni mladinska organizacija, in je organizirana kot zavod, ustanova ali zadruga.
- **STRUKTURIRANI DIALOG** je odprt, pregleden, dolgoročen, nenehen in sistematičen dialog med mladimi in nosilci oblasti na državni in lokalni ravni v mladinskem sektorju.
- **MLADINSKA INFRASTRUKTURA** je fizični prostor (zemljišče ali stavba oziroma del stavbe), namenjen predvsem mladim, za izvajanje mladinskega dela.

- **MLADINSKI PROGRAM** je skupek dejavnosti, ki ga izvaja mladinska organizacija, in poteka med vrstniki nepretrgoma skozi večji del leta ter vključuje večje število izvajalcev in aktivnih udeležencev.
- **PROGRAM ZA MLADE** je program ukrepov v mladinskem sektorju, ki ga izvajajo organizacije za mlade, z namenom zagotavljanja boljših pogojev za življenje, delovanje in organiziranost mladih, ter poteka nepretrgano skozi večji del leta in vključuje večje število aktivnih udeležencev.

SEZNAM ORGANIZACIJ, KI SO BILE POZVANE K SOOBLIKOVANJU OSNUTKA STRATEGIJE (poziv poslan 19. 8. 2020)

Št.	Organizacija
1.	Glasbena šola Karol Pahor Ptuj
2.	Osnovna šola Breg Ptuj
3.	Osnovna šola dr. Ljudevita Pivka
4.	Osnovna šola Ljudski vrt Ptuj
5.	Osnovna šola Mladika Ptuj
6.	Osnovna šola Olge Meglič Ptuj
7.	Šolski center Ptuj
8.	Gimnazija Ptuj
9.	Šolski center Ptuj – Biotehniška šola Ptuj
10.	Šolski center Ptuj – Ekonomska šola Ptuj
11.	Šolski center Ptuj – Elektro in računalniška šola Ptuj
12.	Šolski center Ptuj – Strojna šola Ptuj
13.	Šolski center Ptuj – Višja strokovna šola Ptuj
14.	Ljudska univerza Ptuj
15.	Knjižnica Ivana Potrča Ptuj
16.	Pokrajinski muzej Ptuj Ormož
18.	Znanstveno-raziskovalno središče Bistra Ptuj
19.	Mladinski svet Mestne občine Ptuj
20.	Zavod RS za zaposlovanje, Območna služba Ptuj
21.	Manager klub Ptuj
22.	Lekarne Ptuj
23.	Klub ptujskih študentov
24.	Mestna občina Ptuj
25.	Podjetje za stanovanjske kredite, stanovanjske in poslovne storitve, d. o. o.
26.	Zavod za šport Ptuj
27.	Zdravstveni dom Ptuj
28.	Lokalna akcijska skupina – LAS za preprečevanje zasvojenost v MO Ptuj
29.	Varnostni sosvet Mestne občine Ptuj
30.	Ars Vitae – društvo za pomoč odvisnikom od nedovoljenih drog
31.	Društvo prijateljev mladine Ptuj
32.	Zavod za turizem Ptuj
33.	Javni sklad RS za kulturne dejavnosti, območna izpostava Ptuj
34.	Zveza kulturnih društev Ptuj
35.	Mestno gledališče Ptuj
36.	Zgodovinski arhiv na Ptuj

SEZNAM ORGANIZACIJ, KI SO SE ODZVALE NA ODPRTO POVABILO (oktober 2020)

Št.	Organizacija
1.	Dijaška skupnost Strojne šole Ptuj
2.	Dijaška skupnost Biotehniške šole ŠC Ptuj
3.	Dijaška skupnost Gimnazije Ptuj
4.	Društvo CET platforma
5.	Kulturno glasbeno društvo Sladoled
6.	Kulturno društvo Objemko